Vuorovaikutuslomake
Vikajärven osayleiskaavamuutos

Petteri Lampi
kaavoitusinsinööri
16.10.2026

Osayleiskaavan muutosluonnoksesta saatu palaute ja laaditut vastineet.
Kaavaluonnos pidettiin yleisesti nähtävillä 11-26.6.2026 välisen ajan. Siitä saatiin 1 lausuntoa ja 1 mielipide.

Sisällysluettelo

1 Lausunnot 2
1.1 Lapin Elinvoimakeskus (23.6.2026) 2
2 Mielipiteet 5
2.1 Mielipide 1, asukas/maanomistaja kaava-alueelta 5

1 Lausunnot:

1.1 Lapin Elinvoimakeskus (23.6.2026)

Lapin elinvoimakeskuksen lausunto kaavaluonnoksesta, Yleiskaava, Vikajärven osayleiskaavan muutos, VT 4 parantaminen välillä Apukka-Vikajärvi

Rovaniemen kaupunki on pyytänyt Lapin elinvoimakeskuksen lausuntoa Vikajärven osayleiskaavamuutoksesta. Suunnittelualue sijoittuu pääosin Vikajärven kylän keskustan alueelle sekä valtatie 4:n varrelle välillä Könkäänvaara – Vikajärven kylä. Suunnittelualue käsittää voimassa olevan Vikajärven osayleiskaavan aluetta valtatie 4:n molemmin puolin. Suunnittelualueen yhteenlaskettu pinta-ala on n. 200 ha.

Kaavamuutos on tarpeen koska Lapin ELY-keskuksen Liikenne-vastuualue yhteistyössä Rovaniemen kaupungin kanssa on aloittanut valtatien 4 tiesuunnitelman laatimisen Apukan ja Vikajärven välille noin 11 kilometrin matkalle. Uusi tielinjaus vaatii kaavamuutoksen.

Liikenneosasto / maantieliikenne

Kaavaluonnoksessa liikennejärjestelyt on esitetty vastaamaan tiesuunnitelmia.

Kaavaluonnoksen melualue ja meluntorjuntatarve merkinnät on kaavakartassa esitetty epäselvästi samannäköisillä merkinnöillä. Selkeintä on merkitä koko yleisen tien varteen yhtenäinen melualueen raja ja lisäksi omalla merkinnällään melusuojausta vaativat kohteet. Tiehankkeessa tullaan suojaamaan melulta olemassa olevan kiinteistöt, mutta uusia melualueelle rakennettavia kiinteistöjä ei tiehankkeessa suojella. Mikäli tulevalle tai nykyiselle liikennemelualueelle osoitetaan uusia rakennuspaikkoja, tulee kiinteistön omistajan itse vastata meluntorjunnan rakentamisesta ja siitä aiheutuvista kuluista.

Kaavaselostuksen kohdassa 3.3.2 kerrotaan valtatien siirron jälkeen vanhan valtatien jäävän seututieksi. Lapin elinvoimakeskuksen näkemyksen mukaan vanha valtatie kävely- ja pyöräilyväylineen lakkaa maantienä ja muuttuu yksityistieksi uuden yhteyden käyttöönoton jälkeen.

Kaavakartassa on merkittynä Kaupalta uudelle tielinjaukselle ja sen yli johtava reitti osin päällekkäin moottorikelkkareitin kanssa. Reitin tarkoitus ei kuitenkaan ilmene kaavamerkinnöistä.

Liikenneosaston asioiden osalta lausunnon laatimiseen ovat osallistuneet ja lisätietoja lausunnosta antavat ympäristövastaava Tarmo Oikarinen tarmo.oikarinen@elinvoimakeskus.fi ja johtava suunnittelija Tomi Tiuraniemi tomi.tiuraniemi@elinvoimakeskus.fi .

Vesitalousosasto / tulva

Lapin elinvoimakeskus huomauttaa, että kaavaluonnoksessa esitetty alin rakentamiskorkeus on virheellinen. Alun perin Lapin ympäristökeskus on määrittänyt ko. korkeuden N60-korkeustasossa vuonna 2005 Vikajärven yleiskaavaan. Kyseisen kaavan voimaantulon jälkeen on käynyt ilmi, että Vikajärven vedenkorkeuden havaintoaseman nollapisteen korkeudessa oli virhe, minkä vuoksi vedenkorkeuslukemat olivat 88 cm todellista alempana. Virhe on korjattu havaintoaseman vedenkorkeuslukemiin.

Voimassa olevien valtakunnallisten alimpien rakentamiskorkeussuositusten mukaan alin rakentamiskorkeus perustetaan lähtökohtaisesti kerran 100 vuodessa toistuvaan tulvakorkeuteen, johon lisätään harkinnanvarainen lisäkorkeus. Lisäkorkeutena on yleisesti käytetty 0,5 metriä. Mikäli 1/100a tulvakorkeutta ei ole saatavissa määritetään tapauskohtaisesti muun muassa maanpinnan korkeusmallin, vesistöjen vedenkorkeustietojen sekä mahdollisten aiemmin esiintyneiden tulvahavaintojen perusteella.

Vikajärven vedenkorkeuden havaintoaseman tietojen perusteella Vikajärven laskennallinen kerran 100 vuodessa toistuvan (1/100a) tulvan vedenkorkeus on N2000+118,56 m (Vikajärven vedenkorkeusasema, Gumbel-jakauma, vuosijakso 1957–2026). Raudanjoella ja Vaattunkijoella ei ole vedenkorkeuden havaintoasemia, minkä vuoksi näiden vesistöjen rannoilla alimman rakentamiskorkeuden perustana käytettävä tulvakorkeus määritetään tapauskohtaisesti.

Elinvoimakeskus suosittelee, että Vikajärven ranta-alueilla maanpinta rakennuspaikoilla olisi vähintään korkeudella N2000+118,56 m ja alimmat kastumiselle arat rakenteet vähintään korkeudella N2000+119,06 m. Koska kaava-alueen muille vesistöille alimman rakentamiskorkeuden määrittäminen on tapauskohtaista, suosittelee elinvoimakeskus, että kaavaan lisättäisiin yleismääräys alimmista rakentamiskorkeuksista. Yleisesti kaavoissa on käytetty seuraavaa määräystä: ”*Alaville alueille rakennettaessa tulee huomioida tulva- ja kosteusvahinkojen vaara. Kosteudelle alttiit rakennusosat on sijoitettava vähintään 0,5 m ylemmäksi kuin kerran 100 vuodessa laskettu korkein tulvakorkeus (HW 1/100), elleivät kaavan hyväksymisen jälkeen valmistuvat selvitykset muuta osoita, taikka rakennusluvan myöntävä viranomainen ei olosuhteista johtuen vaadi rakennusta sijoitettavaksi korkeammalle. Mikäli em. rakentamiskorkeus on joskus ylitetty (esim. jääpatotulva), on tämä korkeus otettava määrääväksi korkeudeksi alimpia rakentamiskorkeuksia määrättäessä*.”

Elinvoimakeskus muistuttaa, että korkeuslukemien yhteydessä tulee aina esittää tieto korkeusjärjestelmästä. Kaava-alueella N2000- ja N60-korkeusjärjestelmien ero on 34,8 cm.

Tulva-asioiden osalta lausunnon laatimiseen on osallistunut ja lisätietoja lausunnosta antaa vesitalousasiantuntija Anna Kurkela (anna.kurkela@elinvoimakeskus.fi).

Vastine Rovaniemen kaupunki:

Maantieliikenne

Selkeytetään ja tarkennetaan melualueiden ja rakennettavien melusuojauksien kaavamerkintöjä kaavakartalla lausunnossa esitetyllä tavalla.

Teiden hallinnollinen luokka

Kaupungin näkemyksen mukaan valtatie 4:n syrjään jäävä tieyhteys välillä Kemijärventien risteys ja uuden tielinjan eteläinen liittymäkohta täyttää maantieksi jättämisen edellytykset. Tieosuuden voidaan katsoa palvelevan edelleenkin yleistä liikennettä. Tieyhteys on Vikajärven kylän keskeinen väylä ja sen varrella on runsaasti asutusta, koulu, päiväkoti, kauppa ja matkailupalvelujen alueita. Lisäksi sen kautta on kulku valtion virallisen Napapiirin retkeilyalueen toiseen päälähtöpisteeseen ja sitä käytetään myös seudulliseen liikenteeseen.

Tieyhteys tulisi säilyttää maantienä kaavaluonnoksen mukaisesti seututienä.

Epäselvä reitti

Lausunnossa esille tuotu kaavakartalla näkyvä päällekkäinen reitti ei ole kaavamerkintä, vaan pohjakartassa näkyvä nykyisen moottorikelkkareitin reittitoimituksen aineistoa.

Tulva

Korjataan Vikajärven ranta-alueilla käytetty tulvakorkeus lausunnon mukaiseksi.

Lisätään kaavakartalle määräys:
Alaville alueille rakennettaessa tulee huomioida tulva- ja kosteusvahinkojen vaara. Kosteudelle alttiit rakennusosat on sijoitettava vähintään 0.5 m ylemmäksi kuin kerran 100 vuodessa laskettu tulvakorkeus (HW 1/100), elleivät kaavan hyväksymisen jälkeen valmistuvat selvitykset muuta osoita, taikka rakentamisluvan myöntävä viranomainen ei olosuhteista johtuen vaadi rakennusta sijoitettavaksi korkeammalle. Mikäli em. tulvakorkeus on joskus ylitetty, on tämä korkeampi korkeus otettava määrääväksi

---

2 Mielipiteet

Mielipiteen pääkohdat ja niihin annettu kaupungin vastine.
Valmisteluvaiheen kuuleminen 11.-26.6.2026.

2.1 Mielipide 1, asukas/maanomistaja kaava-alueelta

Toivoisin, että 4-tie, joka lähtee Vaattungista oikaistaan suoraan Harjuaavan halki nelostielle entisen seurojen talon kohdalle. Tällä hetkellä suunnitelma kulkee liian lähellä Köngästien asuntoja. Tulee meluhaittoja.

Vastine Rovaniemen kaupunki

Valtatien uusi linjaus on kaavassa osoitettu alueelle laaditussa tiesuunnitelmassa tutkitun ratkaisun mukaisesti. Köngästien asuntoalueen kohdalle tullaan tiesuunnitelman mukaisesti rakentamaan melusuojaus estämään meluhaitan pääsyn asuntoalueelle.